

ת"פ 37065/10/15 - מדינת ישראל נגד פירז שחאדה, עאסם חמוד

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 37065-10-15 מדינת ישראל נ' שחאדה(עצור

בפיקוח) ואח'

בפני כבוד השופט אבי לוי

המאשימה

נגד

הנאשמים

1. פירז שחאדה

2. עאסם חמוד

גזר דין

כללי

אירוע שאירע ביום 27.9.15 בשעת לפנות בוקר מוקדמת במתחם מגורים במג'דל כרום הביא את הנאשמים שלפניי, פירז שחאדה (להלן: "**הנאשם 1**") ועאסם חמוד (להלן: "**הנאשם 2**"), אל ספסל הנאשמים.

כעולה מעובדות כתב-האישום המתוקן, אשר בהן הודו והורשעו השניים, קיימת בינם לבין המתלוננים בתיק זה (האחים מג'די ומוהנד קדאח) היכרות רבת-שנים. במועד הנ"ל או סמוך לפניו, קשרו הנאשמים לירות ולזרוק רימון הלם לעבר מתחם המגורים, בו מתגוררים המתלוננים. הם הצטיידו בכלי נשק (בעל קליעים בקוטר 9 מ"מ) וברימון הלם-סנוור ובשעה 04:45 צעדו לעבר המתחם הנ"ל כאשר הם רעולי-פנים. הנאשם 1 ירה לעבר כלי-הרכב השייכים למתלוננים ואשר חנו בסמוך לבניין לפחות 8 קליעים מכלי הנשק אותו החזיק בידיו. הקליעים פגעו בשני כלי-הרכב הנ"ל. הנאשם 2 זרק את רימון ההלם בסמוך לשני כלי-הרכב.

כתוצאה מהפעולות הללו נגרמו לכלי רכב שבבעלות המתלוננים נזק בשווי אלפי שקלים. על מעשים אלה הורשעו הנאשמים בעבירות של **קשירת קשר**, לפי סעיף 499 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), **נשיאה והובלת נשק**, לפי סעיפים 144(ב) רישא ו- 29 לחוק העונשין, **ירי באזור מגורים**, לפי סעיפים 340א ו- 29 לחוק העונשין ו**חבלה במזיד ברכב**, לפי סעיפים 413א ו- 29 לחוק העונשין.

ראיות התביעה

ב"כ המאשימה הציג, במסגרת פרשת ראיותיו, חוות-דעת שמאי המתייחסות לגובה הנזק שנגרם לכלי הרכב, אשר נפגעו כמפורט לעיל. צוין, כי אחד מכלי הרכב (מסוג פולקסווגן) ניזוק מאחור ונגרם לו נזק שהוערך ב-6,903 ₪ כולל מע"מ; שכ"ט השמאי הועמד על 885 ₪ כולל מע"מ. כלי הרכב האחר (מסוג מאזדה) ניזוק מלפנים ומהצד ונזקו הוערך ב-14,626 ₪ כולל מע"מ; שכ"ט השמאי הועמד על 1,239 ₪ כולל מע"מ. יוצא, אפוא, שהנזק הכולל שנגרם הועמד על 23,653 ₪.

עוד הגיש התובע גיליון רישום פלילי בעניינו של הנאשם 2 וממנו למדתי, שהוא נתן את הדין לפני בית-משפט לנוער בגין עמוד 1

עבירות שעניינן **סיכון נתיב תחבורה, השתתפות בהתפרעות, תקיפת שוטר כשהתוקף מזוין בנשק והשתתפות בהתקהלות אסורה**. העונש שהוטל עליו עמד על 6 חודשי מאסר לריצוי בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות. כן הוטל עליו צו מבחן למשך 18 חודשים. גזר-דין זה ניתן ביום 24.2.09. כאן המקום לציין, כי בשנת 2008 נתן נאשם זה את הדין לפני בית-משפט לנוער בגין ביצוע של עבירות שעניינן **תקיפת עובד-ציבור ותקיפה הגורמת חבלה של ממש**, בניגוד לסעיפים 381(ב) ו-380 לחוק העונשין בהתאמה. בגין תיק זה הוטל על הנאשם צו שירות לתועלת הציבור, ללא הרשעה.

תסקיר שירות המבחן

שירות המבחן ערך, לבקשתי, תסקירים ביחס לכל אחד משני הנאשמים.

ביחס **לנאשם 1** צוין, כי הוא בעל השכלה תיכונית, כי עבד במשחטות כשנתיים ובהמשך בשיפוצים במשך כשנה. טרם מעצרו עבד במרכול "רמי לוי" בכרמיאל משך תקופה קצרה. עלה, כי לפני ארבע שנים נפצע נאשם זה בפניו במסגרת קטטה, וכתוצאה מכך נזקק לטיפול פסיכיאטרי בין השאר על רקע פגיעה בדימוי עצמי ובדימוי הגוף. הקשר עם הנאשם 2 נוצר על רקע סיוע שהושיט לו הנאשם 1 לאחר שזה נפגע בקטטה. צוין גם, כי האירוע עליו נסב תיק זה מקורו בסכסוך שכנים, כאשר שכני המתלוננים פגעו בבחורים שפגעו בנאשם 2. הנאשם 2 שכנע אותו להצטרף אליו, לדבריו, בהבטיחו לעצמו סיוע עתידי למקרה שיתקף שוב על-ידי עבריינים. לדבריו, הוא עשה את שעשה על רקע העדר שיקול-דעת מעמיק ביחס לתוצאות המעשים וקשייו להציב לעצמו גבולות ונטייה להיגרר לסיטואציות שליליות. הוא מביע חרטה וצער על המעשים וכן נכונות לפצות את המתלוננים ולהשלים עימם (במסגרת תהליך של "סולחה").

בתקופת שהייתו במעצר בית השתתף בטיפול למניעת אלימות והביע רצון להמשיך בתהליך חשוב זה. במהלכו, הוא נטל אחריות על המעשים (לאחר שהכחישם בתחילה) ואף גילה אמפתיה כלפי המתלוננים. ההתרשמות היתה מצעיר אימפולסיבי וילדותי המתקשה לזהות מצבי-סיכון.

שירות המבחן צוין, כי לנאשם אין דפוסי-עבריינות מושרשים וכי הוא בעל יסודות בריאים בהתנהלותו הבאים לידי ביטוי בהשתלבות בשוק העבודה מגיל צעיר ושמירה על יציבות תעסוקתית. פריצת הגבולות באה על רקע יחס מפנק והעדר הצבת גבולות מבית וכן על רקע מעורבותו באותה קטטה בה נפצע, והפגיעה בדימוי העצמי אשר נלוותה לפגיעה. הסיכוי להישנות עבירות דומות בעתיד הוא **נמוך** וברמת חומרה **בינונית**. לאור זאת, **לא הומלצו חלופות ענישה או שיקום בקהילה, שכן אין ביכולתן של אלה להפחית את הסיכון בשלב זה**.

שירות המבחן המליץ על עונש שיחבר את הנאשם לחומרת העבירות ויביא להפחתת הסיכון להישנות התנהגות עוברת חוק, תוך שילובו בהליך טיפולי בין כותלי הכלא. בתסקיר המשלים, אשר ניתן ביום 5.10.16 צוין, כי בתקופת הפיקוח כולה שמר הנאשם על התנאים המגבילים, תפקד באופן יציב וביטא רצון להמשיך התקדמותו בתהליך טיפולי. צוין, כי הוא החל לגלות מודעות ראשונית לצדדים ילדותיים ואימפולסיביים בהתנהלותו ולקושי שלו לזהות מצבי סיכון. הוערך גם **צמצום ברמת הסיכון שיחזור על ביצוע עבירות דומות. המלצת השירות לא השתנתה**.

ביחס **לנאשם 2** צוין, כי הוא בן 24 וכי לא עבד טרם מעצרו. עלה, כי הוא נחבל בראשו במהלך מעורבותו בקטטה, עבר ניתוח והיה במעקב רפואי. הוא סיים 11 שנות-לימוד בלבד ולאחריהן הוא השתלב בעסק לשטיפת כלי-רכב בבעלות אביו, ועבד שם שנתיים; אח"כ פתח עסק לבגדי נשים וסגר.

עמוד 2

בכל הנוגע למעשים בהם הורשע, הודה הנאשם בפני אנשי שירות המבחן בביצועם; הוא טען, כי הם לא היו מתוכננים ובוצעו תחת השפעת שתיית אלכוהול. לטענתו, הנאשם 1 היה זה אשר יזם את המעשה וכי לו אין כל סכסוך עם המתלוננים, שהם חבריו. הוא הביע צער וחרטה על המעשים ותולה את ביצועם בחוסר שיקול-דעת. גם הוא הביע רצון לפצות את המתלוננים ולערוך עימם "סולחה". צוין, כי לו שתי הרשעות קודמות הכל כמפורט לעיל.

הנאשם 2 עבר תהליך טיפולי בתקופת מעצרו הפתוח וצוין שבסופו הוא חש צער ואכזבה עצמית לנוכח התנהלות, והוא מצהיר על כוונות לשנות את אורח חייו.

בבואו להעריך את מידת המסוכנות הנשקפת ממנו, בא שירות המבחן לדעה **שהסיכון הוא בינוני להישנות עבירות דומות וכי החשש הוא לביצוע עבירות ברמת חומרה גבוהה**. בפרט הובאו בחשבון בקביעה זו העובדה שהנאשם **סיגל לעצמו דפוסים עברייניים, אימפולסיביים ותוקפניים, וכי סנקציות עונשיות בעבר לא הועילו בעניינו**.

לאור זאת, לא המליץ שירות המבחן על חלופות ענישה או שיקום בקהילה אלא המליץ להטיל עונש אשר יחבר אותו לחומרת העבירות ויביא להפחתת הסיכון להישנות התנהגות עוברת-חוק. הומלץ על שילובו בהליך טיפולי בין כותלי הכלא.

טיעונים לעונש

התביעה

המדינה עתרה לקביעת מתחם עונשי הולם אחד לכל העבירות שבכתב-האישום. לטעמה, מתחם זה צריך לעמוד על 3-5 שנות מאסר לריצוי בפועל לצד עונשים נלווים. התביעה עמדה על חומרתן של עבירות בנשק ועל פוטנציאל סיכון חיי אדם הגלום בהן, על תדירותן ההולכת וגוברת ועל הצורך בהרתעה מפניהן. לאור כל אלה טענה התביעה, שיש מקום ליתן משקל בכורה בכגון דא לשיקולי ההרתעה, הגמול והמניעה.

התביעה עמדה על הערכים החברתיים המוגנים אשר נפגעו: הצורך להגן על בטחון הציבור והסיכון לפגיעה בנפש העלול היה לנבוע מהמעשים. נעשה כאן שימוש בנשק חם, האמור בעבירות מתוכננות; הנאשמים הם העבריינים העיקריים; נגרם נזק כבד לכלי-הרכב; הנזק הצפוי היה חמור יותר ועלול היה לכלול פגיעה בגוף.

בכל הנוגע לתסקיר החיובי שהוגש בעניינו של הנאשם 1, צוין כי שירות המבחן נמנע מהמלצה שיקומית העשויה להפחית הישנות ביצוע העבירות ולא בכדי.

לבסוף, עתרה התביעה להטלת מאסר לריצוי בפועל בתוככי המתחם, מאסר מותנה ופיצוי למתלוננים.

ההגנה

הנאשם 1

הסנגור עמד על כך, שאין אזכור בכתב-האישום לכך שהיו אנשים בבית בסמוך למקום עמידת כלי-הרכב; לא צוין, שהנאשמים התכוונו לירות לעבר הבתים; לפיכך, יש להניח לטובתם שהירי שבביצועו הורשעו לא היה עשוי לסכן איש וכי לא זלזלו כלל ועיקר בחיי-אדם. הנאשם לא הפר את 'מעצר הבית' בו שהה; הוא עבר תהליך טיפולי כמצוין בתסקירים; תהליך זה היה בעל אפקט חיובי עליו. הסנגור ציין, כי התסקירים בכללם הם חיוביים מאוד ביחס למרשו. הסנגור הדגיש את העובדה שברקע ביצוע המעשה, פציעתו של הנאשם באותה קטטה, שבה הותקף. פציעה זו בעלת אופי פיזי כמו גם נפשי היתה קשה. הסנגור ציין את העובדה שהנאשם הודה בהזדמנות הממשית הראשונה מה שחסך שמיעת עדי תביעה רבים. ראוי להביא בחשבון הטלת העונש את העובדה שהוא שהה באיזוק אלקטרוני, ושהטלת עונש מאסר מעבר לתקופת המעצר משמעה החזרתו אל מאחורי סורג וברית. לדעת הסנגור, ראוי במקרה זה לסטות לקולה ממתחם הענישה ההולם על רקע סיכויי שיקום מצוינים. לפיכך, ביקש הסנגור להטיל על מרשו מאסר שירוצה בעבודות שירות. באשר לפיצוי המתלוננים, התחייב הסנגור בשם מרשו להפקיד בקופת בית המשפט עבור המתלוננים סכום כספי, העולה כדי מחצית מסכום הנזק לכלי-הרכב.

סנגורו המלומד של הנאשם 2 הרחיב בסיכומיו על חשיבות הודאתו של מרשו ועל החרטה הכנה המקופלת בתוכה. הוא ציין, כי מרשו כואב את הנזק שנגרם למתלוננים, ולפיכך פנה על-מנת ליישר את ההדורים עימם על-ידי תשלום של פיצוי כספי ועריכת הליך "סולחה". גם הנאשם 2 התחייב להפקיד בקופת בית המשפט את מלוא סכום הנזק שנגרם לכלי-הרכב כפי שביט המשפט יקצוב. הסנגור עמד על כך שמרשו הוחזק במעצר ממשי תקופה בלתי-מבוטלת ואחר-כך במעצר באיזוק אלקטרוני מחוץ לכפרו תקופה ארוכה נוספת (כשמונה חודשים). ראוי לפי הנטען, להביא נתונים אלו בחשבון עת גוזרים את עונשו. הסנגור הרחיב על מצבו הבריאותי של מרשו: הוא נפצע לאחר שהותקף במוט ברזל, אושפז למשך תשעה ימים במחלקה לטיפול נמרץ, רותק למיטתו למשך חמישה חודשים ועבר ניתוח. הוא חזר על דברי מרשו שלפיהם, אין בין מרשו לבין המתלוננים סכסוך כלל. בכל הנוגע לתסקיר שירות המבחן, הסתייג הסנגור מקביעותיו לגבי רמת המסוכנות (בינונית-גבוהה) וציין, כי קביעה זו נעוצה בחוסר-אמונה של קצינת המבחן בגרסתו של הנאשם ביחס למניעיו. בכל הנוגע לעברו הפלילי ציין, כי האמור בעבירה בודדת שבוצעה בשנת 2008 כשהיה קטין. מכאן, לטענתו, לא היה מקום ללמוד על מסוכנות גבוהה הנשקפת ממנו. לטענתו, בהתחשב במכלול ובתקופה בה הוחזק מרשו במעצר סגור ובאיזוק אלקטרוני, כמו גם בעובדה שעשה שימוש ברימון הלם דווקא ראוי להסתפק בהטלת עונש מאסר שירוצה בעבודות שירות.

דברם האחרון של הנאשמים

הנאשם 1 ציין את צערו על מעשיו בפני בני-משפחתו ובפני המתלוננים והביע רצון לפצות על הנזקים.

הנאשם 2 הביא גם הוא צער וחרטה, הודה בגרימת הנזק וציין כי הוא מעוניין לתקן את העוול שנגרם.

דין והכרעה

הנאשמים שלפניי זרקו, כשהם רעולי-פנים, רימון הלם סנוור ואף ירו 8 יריות לעבר שני כלי-רכב אשר חנו בסמוך לבניין במתחם מגורים במג'דל כרום. המעשים הללו גרמו נזק כבד לכלי-הרכב ובהחלט ניתן להניח שגרמו בהלה של ממש בסביבה. אין ספק, גם שהיה במעשים הללו כדי לגרור סיכון למתגוררים בסביבה

(למרות שבוצעו בשעת לפנות בוקר מוקדמת).

כעת, באה השעה לגזור את דינם.

אין חולק על כך, שיש להתייחס אל העבירות, שבביצוען הורשעו הנאשמים כ"אירוע אחד" כלשונו של סעיף 40 לחוק העונשין.

בקביעת מתחם הענישה ההולם למעשים, ראוי להתייחס לערכים החברתיים שבהם פגעו הנאשמים במעשיהם, במידת הפגיעה בערכים הללו, למדיניות הענישה הנוהגת בכגון דא ולנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, המנויות בסעיף 40 לחוק העונשין.

הערכים החברתיים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם

הערכים החברתיים אשר נפגעו כתוצאה ממעשיהם של הנאשמים שלפני כללו את הצורך להגן על בטחון הציבור מפני פגיעה בנפש, בגוף וברכוש; את הצורך להגן על זכותו של הציבור לשלוות-נפש, בפרט בשעות לפנות בוקר מוקדמות; את זכותו של אדם להגנה מפני פגיעה בקניינו ובפרט מפני פגיעה זדונית ברכושו העלולה לערער את בטחונו ושלוותו ואף להתפרש כאיום עליו. מידת הפגיעה בערכים הללו היא משמעותית. עניין לנו במעשי עבירה, אשר בוצעו תוך שימוש בנשק חם, בסמוך למתחם מגורים, כלפי כלי-רכב (העלולים להתלקח וכך לגרום נזק חמור לנפש ולגוף).

מדיניות הענישה

בית-המשפט העליון הכיר לא פעם בכך, שהחזקת נשק חם שלא כחוק ועשיית שימוש בו באורח המסכן את הציבור, הם מעשים חמורים הראויים לענישה חמורה ומרתיעה. לפיכך, אף הוטלו עונשי מאסר ממושכים מקום בו הורשעו נאשמים בביצוע מעשי ירי לעבר כלי-רכב במזיד כאשר הדבר נעשה באזורים מיושבים.

עמד על כך כב' השופט זילברטל ב- ע"פ 6989/13 חנא פרח נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 25.02.14) בציינו כדלהלן:

"בית משפט זה חזר לא אחת על הסכנה הרבה הטמונה בעבירות נשק "בעיקר בשל כך שעבירות מסוג זה מקימות פוטנציאל להסלמה עבריינית ויוצרות סיכון ממשי וחמור לשלום הציבור וביטחונו" (ע"פ 3156/11 זראיעה נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 5 (21.02.2012)). בהתאם, מדיניות הענישה הנהוגה בעבירות אלה היא מדיניות של ענישה מחמירה המחייבת בדרך כלל הטלת עונשי מאסר לריצוי בפועל גם על מי שזו הרשעתו הראשונה (ע"פ 2006/12 מדינת ישראל נ' אסדי [פורסם בנבו] (28.3.2012), (להלן: עניין אסדי); ע"פ 7502/12 כוויס נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 6 (25.6.2013)). בענייננו, המעשים שבהם הורשע המערער חמורים. המערער עשה שימוש באקדח, אותו החזיק שלא כדין, בלב שכונות מגורים ולאחר שאיים על המתלונן. אמנם באירוע הירי לא נגרם נזק אך אין בכך כדי להפחית מחומרת המעשה, שכן החומרה שבעבירות הנשק מתבטאת גם במה שעלול היה להתרחש (ע"פ 116/13 ועקנין נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 7 (31.7.2013)). לא ניתן להשלים עם מצב של ירי באזור מגורים בשל סכסוך אישי או כעס שחש המערער כלפי המתלונן."

על מנת לשרטט כדבעי את מתחם העונש ההולם, בעניינם של הנאשמים, עיינתי בפסיקה רחבה העוסקת במגוון עבירות

בנשק, בנסיבות הזהות לנידון דידן. אומר מיד, מדיניות הענישה הנהוגה הינה מגוונת. ברי, כי תלויה היא ב**נסיבותיו** של כל מקרה ומקרה.

כך למשל, בפרשה שנדונה במסגרת ע"פ 4677/15 **מוחמד פאח'ורי נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 2.5.16) קיבל בית המשפט העליון ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בנצרת, במסגרתו הושת על המערער עונש מאסר בן 46 חודשים לריצוי בפועל. עונש זה נגזר על המערער בגין ביצוע של עבירת שעניין **נשיאת נשק והובלתו**, על פי סעיף 144(ב) לחוק העונשין; **איומים** לפי סעיף 192 לחוק העונשין; **יריות באזור מגורים**, לפי סעיף 340א לחוק העונשין; **וחבלה במזיד לרכב**, לפי סעיף 413 לחוק העונשין. עובדות המקרה בפרשה זו לימדו, כי המערער הגיע למאפייה בעיר נצרת, ניגש לעבר מר זכי חוסיני וניסה לתקוף אותו, אך אנשים שהיו במקום מנעו ממנו לעשות כן והוציאו את המערער מהמאפייה. בתגובה, המערער צעק, קילל, ואיים על זכי כי יהרוג את משפחתו וישרוף אותם. לאחר זמן מה, המערער חזר אל המאפייה, ואיים על זכי, פעם נוספת, כי יהרוג וישרוף את משפחתו. באותו היום, בשעה 22:00 לערך, הגיע זכי יחד עם אביו ודודיו לבית אביו של המערער בנצרת על מנת ליישב את ההדורים. בתגובה, המערער צעק ואיים עליהם כי הוא יפוצץ את בתייהם וישרוף אותם, ולאחר מכן עזב את הבית. כעבור מספר דקות, עזבו גם זכי ובני משפחתו את הבית בכלי הרכב בהם הגיעו. המערער, שעמד עתה בתחנת אוטובוס קרובה, שלף אקדח, ירה באוויר מספר יריות, ואחר זאת ירה מספר יריות אל עבר אחד מכלי הרכב בו **היו** זכי ובני משפחתו - כשאת מהירות פגעה ברכב וגרמה לו נזק. לא זו אף זו, ביום 21.1.2014, המערער הגיע כשהוא מצויד באקדח סמוך לביתו של מוחמד מוניר חמודה בנצרת, **וירה לעבר ביתו של מוחמד מספר יריות - כשחלקן פגעו בבית**. בית המשפט העליון קיבל כאמור את הערעור והשית על המערער **עונש מאסר בן 34 חודשים לריצוי בפועל**. צוין, כי בנסיבות העניין בית המשפט המחוזי ייחס משקל רב מדי לעברו הפלילי. הובהר, על אף שבמועד גזר הדין המערער הורשע בביצוע עבירות נוספות, הרי שבמועד ביצוע של העבירות מושא פרשה זו, הוא עדיין היה נעדר עבר פלילי. כמו כן, ניתן משקל לתסקיר שירות המבחן לפיו קיים במערער פוטנציאל שיקומי.

בפרשה שנדונה במסגרת ע"פ 4876/12 **מרדכי עמר נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 23.1.13) קיבל בית המשפט העליון ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בבאר-שבע, במסגרתו הושת על המערער עונש מאסר בן 30 חודשים לריצוי בפועל. עונש זה נגזר על המערער בגין ביצוע של עבירת שעניין **בהחזקת נשק** לפי סעיף 144(א) לחוק העונשין; **באיומים** לפי סעיף 192 לחוק העונשין; **בירי באזור מגורים** לפי סעיף 340(א) לחוק העונשין; **ובמעשה פזיזות ורשלנות** לפי סעיף 338(5) לחוק העונשין. אלו היו עובדות המקרה: בין בנו של המערער, לבין המתלון נתגלע סכסוך עובר לאירוע מושא כתב האישום. בסוף חודש אפריל 2011 נכנס המערער לחנות בנתיבות, פנה לחברו של המתלון בשאלה לפיה המתלון "לא רוצה להירגע" עד שהמערער "ידקור אותו יום אחד". לאחר מכן, ביום 11.5.11 נפגשו באקראי המתלון וחבריו עם המערער. המתלון השליך פחית שתיה ריקה על הרצפה אשר פגעה בגלגל רכבו של המערער. המערער ניגש אל הרכב שבו היו המתלון וחבריו ושאל אותם מי השליך את הפחית. המתלון השיב שהיה זה הוא, ובמקום התפתח ויכוח בין המתלון לבין המערער. המערער אמר למתלון שהוא הולך להביא סיגריות לאשתו, וביקש ממנו לומר לו היכן יהיה אחר כך כי המערער רוצה להגיע ו"לסגור איתו חשבון". המתלון אמר למערער כי ימתין לו בבית הקברות. בסמוך לאחר מכן, נסעו המתלון וחבריו לכיוון ביתו של אחד מהם בנתיבות. בסמוך לפני השעה 23:00 באותו היום, עמד המתלון על המדרכה עם חברו א.ד., לצד רכבו של א.ד., כשחבר נוסף - א.ס., ישב בתוך הרכב במושב הנוסע הקדמי. לפתע הגיע למקום המערער ברכבו, ניצב עימו במקביל לרכב של א.ד., קרא למתלון לבוא לבית הקברות, שלף אקדח וירה מתוך הרכב מספר יריות אשר חלקן פגעו בחלק האחורי של הרכב, עזב את

המקום ונסע לדרכו. כתוצאה מהירי נפגע רכבו של א.ד. מפגיעת מספר קליעים בחלק האחורי הצדדי, והחלון והשמשה האחוריות נופצו כתוצאה מכך. בית המשפט העליון קיבל כאמור את הערעור והשית על המערער **עונש מאסר בן 24 חודשים לריצוי בפועל**. צוין, כי בית המשפט המחוזי תיאר בצורה שאינה זהה לעובדות כתב האישום המתוקן את נסיבות ביצוע הירי, בפרט כאשר צוין כי המערער ירה אל עבר הצעירים, שעה שהאמור בכתב האישום אינו הולם זאת במדויק.

במסגרת תיק פלילי (מחוזי מרכז) 5795-07-14 **מדינת ישראל נ' תורק** (ניתן ביום 17.4.16) השית בית המשפט המחוזי מרכז על הנאשם **30 חודשי מאסר לריצוי בפועל** בגין ביצוען של עבירות שעניינן **נשיאת נשק והובלתו**, על פי סעיף 144(ב) לחוק העונשין; **איומים** לפי סעיף 192 לחוק העונשין; **יריות באזור מגורים**, לפי סעיף 340א לחוק העונשין; **ומעשה פזיזות ורשלנות** לפי סעיף 338(א)(5) לחוק העונשין. עובדות מקרה זה לימדו כי, על רקע סכסוך בין בני משפחתו של הנאשם לבין שכניהם, החל דין ודברים במהלכו דחפו חלק מן הנוכחים זה את זה. מספר דקות לאחר שהחלה התגרה, עזבו הנאשם ואחיו את המקום ונכנסו לביתם, ומיד לאחר מכן יצאו השניים מן הבית כאשר הנאשם אחז בנשק ארוך. הנאשם רץ לעבר בית משפחת השכנים כשהנשק בידו, והחל לירות לעבר שער ביתם של בני **בעוד בני משפחת השכנים עומדים בסמוך לשער**, כל זאת במטרה לאיים עליהם. תוך כדי הירי אחז אביו של הנאשם בנאשם בניסיון למנוע ממנו להמשיך בירי, אולם הנאשם המשיך בירי לעבר השער עד שאביו הצליח לגרור אותו מן המקום. במהלך האירוע ירה הנאשם לפחות 17 קליעים אשר אחד מהם פגע בשער. כאן המקום לציין, כי בית המשפט העליון דחה ביום 6.10.16 את ערעורו של הנאשם (ע"פ 4377/16) על גזר דינו דלעיל.

בפרשה נוספת שנדונה במסגרת ע"פ 1357/12 **דאבא סאלח נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 7.3.13) קיבל בית המשפט העליון ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה, במסגרתו הושת על המערער (ללא עבר פלילי) עונש מאסר בן 42 חודשים לריצוי בפועל. המערער, כבן 23, ירה באוויר, באזור מגורים, שישה כדורים מאקדח שנשא ללא רישיון. בית המשפט העליון קיבל כאמור את הערעור והשית על המערער **עונש מאסר בן 28 חודשים לריצוי בפועל**. צוין, כי העונש שהוטל בבית המשפט המחוזי חרג, בנסיבות המקרה, לחומרה מן הראוי.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40 לחוק העונשין)

בבוא בית המשפט לקבוע מתחם עונש הולם למעשי העבירה שאותם ביצעו הנאשמים עליו להתחשב "בהתקיימותן של נסיבות הקשורות בביצוע העבירה... ככל שסבר שהן משפיעות על חומרת העבירה ועל אשמו של הנאשם".

אפנה, אפוא, למפות את הנסיבות הללו.

(1) מעשי העבירה שאותם ביצעו הנאשמים היו **מתוכננים**. הרשעתם בעבירה שעניינה קשירת קשר לבצע פשע מלמדת על כך כמאה עדים.

(2) חלקם היחסי של שני הנאשמים היה **מהותי ועיקרי**. אין ניתן לקבוע, מתוקף הנתונים אשר הובאו לפניי מי היה ה"רוח החיה" בפרשה ומי נגרר ולפיכך, נקודת המוצא תהיה, כי השניים השתתפו במעשים באורח **סולידרי ומתוך אחריות שווה**.

(3) הנזק אשר **צפוי היה להיגרם מביצוע העבירה היה רב**; אכן, הנאשמים נתכוונו במעשיהם לגרום נזק לרכוש; בכך הם אף הורשעו. דא עקא, שאינני יכול, בשום אופן, להתעלם מכך **שתוך כדי ביצוע המעשים הם סיכנו חיי-אדם ופגעו בשלוות נפשם של המתגוררים במתחם המגורים באשר הם**. כמו-כן, אין ניתן להתעלם מהסכנה הטבועה בירי

לעבר כלי-נשק, העלולה, בסבירות של ממש, להסתיים בהתלקחות של כלי-הרכב, על כל המשמעויות הנלוות לכך.

(4) בפועל, **נגרם נזק משמעותי לרכוש** (נזק בן עשרות אלפי שקלים לכלי הרכב שנפגעו), וכן הופרעה שלווה כל הסובבים את מקום ביצוע המעשה.

(5) אין לדעת אל-נכון מה הניע את השניים לבצע את המעשה. גם אם נניח לטובתם שהאמור ב'מעשה קונדס' אשר לא יועד למטרת הפחדה או איום, הרי שהמדובר **במעשה כה חמור עד כי אין במניע מקל ככל שיהיה כדי להקל במשהו על מבצעו.**

(6) אין ספק שהנאשמים הבינו היטב את חומרת מעשיהם את הפסול שבהם ואת משמעותם.

(7) אין גם ספק בכך שהם יכולים היו וחייבים היו להימנע מלבצעם.

(8) המעשים בוצעו **באלימות רבה, תוך שימוש בנשק חם**, על המשמעויות הנלוות מכך. לא למותר לציין, כי נכון למועד כתיבת שורות אלו, כלי הנשק אשר שימש אותם באירוע לא נתפס.

מתחם הענישה ההולם

בהתחשב במכלול השיקולים הללו, סברתי שמתחם הענישה ההולם צריך שינוע **בין שתי שנות מאסר לבין חמש שנות מאסר לריצוי בפועל לצד עונשים נלווים.**

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40א לחוק העונשין)

נקבע מתחם העונש ההולם. אפנה כעת ותוך שקלול נסיבותיו האישיות (הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה) של כל אחד מהנאשמים, אגזור לו את העונש, הראוי להיות מוטל עליו.

תחילה אדון בעניינו של הנאשם 1

נאשם זה הוא אדם צעיר (כבן 25) אשר לפני מספר שנים נפצע פגיעה קשה, אשר הובילה אותו להזדקק לטיפולים פיזיים כמו גם נפשיים (על רקע פגיעה בדימוי העצמי ובביטחונו העצמי). אין ספק, שעל רקע זה ועל רקע העובדה שזו לנאשם הסתבכות ראשונה עם החוק ומעצר ראשון, עונש מאסר אשר יוטל עליו, באשר הוא, יפגע בו פגיעה ממשית. לו קשר קרוב ומשמעותי עם בני-משפחתו הניצבים איתן מאחוריו ומבקשים לשקמו. סבורני, לפיכך, כי עונש מאסר חמור יפגע, בהכרח, גם במשפחתו. כתוצאה מביצוע העבירות וההרשעה בדין נפגעה יכולתו התעסוקתית ויכולת ההשתכרות שלו, לאחר שבמשך שנים עבד לפרנסת משפחתו על רקע נכות אביו.

התרשמות שירות המבחן הינה, כי נטילת האחריות על-ידי הנאשם המלווה ברצון ומאמץ לחזור למוטב היא אותנטית, מה שמצמצם את רמת הסיכון, הנשקפת ממנו. השירות מעריך סיכון זה כנמוך. עם זאת, השירות לא המליץ על הימנעות מהטלת מאסר. הנאשם מעוניין לתקן את תוצאות העבירה על ידי פיצוי המתלוננים באורח מלא ועל-ידי חתירה לפעולות

"השלמה" ("סולחה") בינו לבין המתלוננים. הוא שיתף פעולה עם רשויות החוק; הודה בשלב מוקדם של ההליכים, הביע חרטה נטל עליו אחריות וחסך זמן שיפוטי רב. לנסיבות חייו הקשות (ובפרט לבית גידולו להשלכות הפסיכולוגיות של פציעתו) נודע משקל והשפעה על עצם ביצוע מעשי העבירה שבביצועם הורשע. כאמור, עברו הפלילי נקי.

גם בעניינו של הנאשם קיים צורך להרתיע את הרבים מביצוע מעשים שכאלה (ראו סעיף 40' לחוק העונשין) ובמידה מסוימת, פחותה, גם צורך להרתיע את הנאשם עצמו מפני ביצוע מעשים שכאלה (סעיף 40' לחוק העונשין). יצוין, כי הנאשם שהה במעצר סגור משך שלושה חודשים ובמעצר בפיקוח אלקטרוני משך כ-11 חודשים, עד ליום מתן גזר-הדין.

בהתחשב במכלול מצאתי לנכון להטיל על נאשם זה עונש מאסר **החורג ממתחם הענישה** לקולה לנוכח **סיכויי השיקום הטובים ורמת הסיכון הנמוכה הנשקפת ממנו**. סיכויים אלו נלמדים מתסקיר שירות המבחן וממעשיו במסגרת הטיפולית בה שהה.

לפיכך, מצאתי להטיל על נאשם זה **15** חודשי מאסר לריצוי בפועל בניכוי תקופת מעצרו. בהטלת העונש האמור הבאתי בחשבון גם את התקופה הארוכה (11 חודשים) בה שהה הנאשם במעצר בפיקוח אלקטרוני(ראו לעניין זה: ע"פ 7768/15 פלוני נ' **מדינת ישראל**, ניתן ביום 20.4.16).

אפנה כעת לדון בעניינו של הנאשם 2

גם כאן, עניין לנו בנאשם צעיר (כבן 24 שנים), אשר ייפגע כתוצאה מריצוי עונש מאסר, בין השאר לנוכח גילו הצעיר. גם כאן, אני סבור שריצוי עונש מאסר יפגע במשפחתו של הנאשם פגיעה מוראלית כמו גם כלכלית (אביו סובל ממחלה אשר איננה מאפשרת לו לעבוד והנאשם סיע בעבר בפרנסת המשפחה). הנאשם נטל אחריות על מעשיו לאחר שהודה בפני בית-המשפט במיוחס לו בשלב מוקדם של ההליכים. לדבריו, הוא עושה מאמצים לחזור למוטב אך שירות המבחן לא התרשם די צורכו מהמאמצים הללו ובא לדעה, כי נשקף ממנו סיכון **בינוני** להישנות עבירות דומות (**בעלות רמת חומרה גבוהה** דווקא!). הדבר נקבע על רקע ההתרשמות שלפיה נאשם זה סיגל לעצמו דפוסיים עברייניים אימפולסיביים ותוקפניים, שכן סנקציות העבר לא הועילו בעניינו. שירות המבחן נמנע ממתן המלצה על חלופה שיקומית או טיפולית למעט שילוב בהליך טיפולי בתוככי הכלא.

הנאשם 2 הביע חרטה על המעשים, נטל אחריות התחייב לפצות את המתלוננים באורח מלא ואף עשה צעדים מעשיים בעניין זה. הוא שיתף פעולה עם הרשויות, והביע בכך את קבלת האחריות מצדו ואף חסך זמן שיפוטי ניכר. נסיבות חייו הקשות (ובהן נשירה מבית ספר בגיל צעיר ופציעת ראש שנגרמה בקטטה), ודאי היו קשורות במידה כלשהי לעצם ביצוע העבירות. כמפורט לעיל, לחובתו נזקף **עבר פלילי מכביד**, הכולל הרשעה בעבירות חמורות של **סיכון רכב בנתיב תחבורה, השתתפות בהתפרעות, תקיפת שוטר והשתתפות בהתקהלות אסורה**. הוא ריצה בגין אלה עונש מאסר בעבודות שירות והוטל עליו צו מבחן. אמנם גזר-הדין ניתן בשנת 2009, אך אין ניתן, לטעמי, להתעלם ממנו. גם מהרשעתו בעבירות של **תקיפת עובד ציבור ותקיפה הגורמת חבלה של ממש** משנת 2008, אין ניתן להתעלם הגם שכאן לא הוטל עונש מאסר (אלא של"צ, התחייבות להימנע מעבירה וקנס).

בהתחשב במכלול, מצאתי לנכון להטיל על נאשם זה **24** חודשי מאסר לריצוי בפועל בניכוי תקופת מעצרו הסגור. בהטלת עונש זה הבאתי בחשבון את הצורך להרתיע את הנאשם מביצוע מעשים דומים וגם את העובדה ששהה במעצר באיזוק אלקטרוני תקופה ממושכת כמפורט לעיל.

אינני מתעלם מהכלל הגדול שעניינו אחדות הענישה בין עבריינים המבצעים עבירות דומות. על פי כלל זה, נאשמים אשר הורשעו בביצוע עבירות זהות יוענשו באורח דומה. עם זאת, מקום בו מתקיימות נסיבות אישיות רלבנטיות, המחייבות הטלת ענישה שונה על הנאשמים הללו, ראוי לפעול כך [ראו לעניין זה: ע"פ 9792/06 **חמוד נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 1.4.07)]. זהו המקרה הנדון לפניי כאן. הנאשם 1 הוא בעל עבר נקי; לנאשם 2 עבר פלילי מכביד. הנאשם 1 הוערך בידי שירות המבחן כבעל סיכויי שיקום טובים וכמסוכן פחות לציבור. ביחס לנאשם 2 פני הדברים שונים. בראי עקרונות הבניית הענישה, מתחייבת אפוא תוצאה עונשית שונה ביחס לכל אחד מהם.

התוצאה היא, אפוא, שמוטלים **על הנאשם 1** -

15 חודשי מאסר לריצוי בפועל בניכוי תקופת מעצרו (מיום 27.9.15 ועד ליום 28.12.15);

15 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור במשך 3 שנים עבירה על סעיפים 143, 144 ו- 413 לחוק העונשין;

6 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור במשך 3 שנים עבירה על סעיף 340 לחוק העונשין.

על הנאשם 2 -

24 חודשי מאסר לריצוי בפועל בניכוי תקופת מעצרו (מיום 27.9.15 ועד ליום 19.1.16);

15 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור במשך 3 שנים עבירה על סעיפים 143, 144 ו- 413 לחוק העונשין;

6 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור במשך 3 שנים עבירה על סעיף 340 לחוק העונשין;

על שני הנאשמים מוטל לפצות, ביחד ולחוד, את המתלוננים בתיק זה מר **מ.ג.ק** ומר **מ.ו.ק** בסך כולל של **23,653 ₪**. לזכות החיוב בפיצויים ייזקפו סך של **10,764.50 ₪**, שאותם הפקיד הנאשם 2 בקופת בית המשפט וכן סכום של **10,000 ₪**, אשר אותם הפקיד הנאשם 1 במסגרת תנאי שחרורו. סכום אחרון זה ייזקף לזכות החיוב בפיצויים רק לאחר התייצבותו של הנאשם 1 לריצוי עונש המאסר שהוטל עליו דלעיל.

יתרת סכום הפיצויים אשר נפסק למתלוננים כמפורט לעיל ישולם על ידי שני הנאשמים ביחד ולחוד עד ליום 1.1.17.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, ט"ז חשוון תשע"ז, 17 נובמבר 2016.